

RESPOSTES A LA CRISI

esquerra

Respostes a la crisi

Avaluació de les causes i impacte de la crisi;
mesures a adoptar per reactivar l'economia

Barcelona, 6 de març de 2009

01 La primera gran crisi de l'era global

Pàgina 3

02 Les respostes inicials davant la crisi: indecisió i timidesa

Pàgina 7

**03 La resposta catalana: en la direcció correcta,
però presonera de les limitacions estructurals**

Pàgina 9

04 Estratègia d'Esquerra per fer front a la crisi

Pàgina 11

05 Mesures a curt termini

Pàgina 15

06 Mesures a mig i llarg termini

Pàgina 21

01

La primera gran crisi de l'era global

Amb l'esclat de la crisi financera internacional a mitjans de 2007, es posava en marxa l'espiral que ha portat a la primera gran crisi econòmica de la globalització del segle XXI. La contracció sobtada i radical del mercat del crèdit interbancari va posar en dificultats el conjunt del sistema financer internacional i els seus efectes es van traslladar, ràpidament, a l'economia productiva.

La gravetat de les perturbacions que la crisi econòmica va introduir en els mercats financers mundials ha obligat, sobretot a partir de la segona meitat del 2008, a definir marcs internacionals de resposta, acordats en diversos grups multilaterals de països, per orientar les polítiques estatals. Un tret destacat d'aquests marcs ha estat l'abandonament obert de les polítiques liberals en favor d'esquemes de clara intervenció estatal que, amb matisos locals concrets, s'inspiraven en bona mesura en la tradició keynesiana. Avui, el conjunt dels governs de països desenvolupats sembla haver-se posat d'acord en que calen intervencions públiques substantives, encara que això signifiqui entrar en contradicció amb l'ortodòxia sobre el dèficit públic.

S'ha parlat de refundar el capitalisme, del capitalisme ètic... En definitiva, de la necessitat d'un nou ordre econòmic on el caos no en pugui ser el factor ordenador. En aquest sentit, en contra del debat que sovint planteja que impostos i intervenció limiten la competitivitat de les empreses, les economies més eficients

acaben sent aquelles en què hi ha un cert nivell d'intervencionisme i que tenen un sistema impositiu força exigent (Suècia o Dinamarca, entre d'altres).

Malgrat que el detonant comú fou financer, la crisi econòmica té a veure amb desequilibris més profunds de cadascuna de les economies locals i està tenint, en els diversos països, unes especificitats derivades de les diferències en els factors locals. Als Països Catalans, l'excessiva vinculació del creixement econòmic respecte el sector de la construcció —fonamentat, sobretot, en el creixement de l'ocupació en xifres absolutes sense millores individuals de la productivitat— era un model difícilment sostenible. La forta demanda interna, sostinguda pel creixement de l'endeutament de les famílies i les empreses, i una baixa competitivitat es traduí en un dèficit exterior notable.

Les arrels de la baixa qualitat del model de creixement de l'economia catalana i espanyola es troben en una política econòmica que, des de mitjans dels anys 90 del segle passat, va abandonar les reformes estructurals necessàries per millorar la competitivitat de l'economia. Les devaluacions monetàries d'aquells anys, a més, van proporcionar el coixí suficient per mantenir artificialment la competitivitat fonamentada en salaris relativament baixos en el context europeu, prescindint dels guanys de productivitat. El resultat de les polítiques dels diversos governs de l'Estat (tant del PSOE com del PP, però sempre amb el suport entusiasta de CiU) han contribuït decisivament a consolidar els desequilibris bàsics (baixa fiscalitat dels rendiments del capital, desregulació dels mercats del sòl i l'habitatge...) del model que ara, finalment, ha esclatat.

L'economia catalana, a diferència de l'espanyola, s'arrela en una gran xarxa de petites i mitjanes empreses que generen productes i serveis per un mercat sotmès a una competència cada cop més global. Però, encara que disposa d'empreses d'un volum molt important i amb una inserció profunda en el mercat global, no disposa d'un nombre suficient de grans empreses multinacionals de capital català que puguin actuar de pal de paller en determinats sectors estratègics que caldria desenvolupar. Aquest panorama es completa amb la presència de multinacionals mitjanes en sectors com l'automoció, l'electrònica, i la química, que actuen també com a element molt important de desenvolupament de la nostra economia, creant un teixit d'empreses molt competitives que hi actuen com a proveïdors. Si comparem aquest panorama amb l'Estat espanyol i, en concret, amb Madrid, veiem que el panorama és diferent, allí hi podem trobar grans multinacionals que vénen d'antics monopolis (Telefónica, Endesa, Cepsa, Repsol, Iberdrola, etc.), grans lobbies financers i d'asseguran-

ces (BSCH, BBVA, Banco Popular,.) i del sector de la construcció (Dragados, Sacyr,.). Estem parlant d'una economia diferent, de sectors més especulatiu que no pas industrials.

Els efectes de la crisi econòmica s'han fet evidents, amb notable virulència, durant l'any 2008 a Catalunya. La crisi financera s'ha acarnissat amb les petites i mitjanes empreses, que per manca del suport financer de bancs i caixes, pel tancament del crèdit que han portat a terme, pateixen serioses dificultats. Moltes empreses, tot i no patir una crisi de demanda, han hagut d'aturar els seus processos productius per manca del finançament necessari. A finals d'aquest any i en relació a l'any anterior, el nombre d'ocupats s'havia reduït en quasi 150 mil persones, la quarta part de la destrucció d'ocupació de tot l'Estat. El nombre d'aturats pràcticament s'havia duplicat fins arribar a la xifra de 455 mil persones, el PIB havia passat de créixer un 3,1% a reduir-se en un 0,6% i el nombre d'empreses en declaració de fallida s'havia multiplicat per 4.

Els expedients de regulació s'han succeït, en alguns casos temporals, i s'han fet notar algunes pràctiques empresarials poc responsables. Certament, la pèrdua de centres de decisió, determinades decisions estratègiques preses a milers de quilòmetres de distància, afecta a algunes de les empreses més emblemàtiques del sector d'automoció i components. Els Països Catalans s'han convertit en la zona amb un major creixement de l'atur en aquest període i, alhora, amb una major destrucció d'ocupació. Les taxes d'atur, que se situen en 11,82 % al Principat, en el 14,85 % al País Valencià, i 12,32 % a les Illes, es contraposen, alhora, amb les d'altres zones, com el País Basc, que es situa en el 8,32 %, o Navarra, amb el 8,12 %, símptoma que un millor sistema de finançament dota als territoris d'una major fortalesa davant la crisi.

En definitiva, important afectació de la crisi, però amb major repercussió en determinats col·lectius. Els emprenedors i treballadors autònoms són un col·lectiu perjudicat amb major mesura, en tant que encara no ha estat desenvolupada la cobertura d'atur tal i com s'havia promès. I, per la seva part, els joves i els immigrants resulten ser alhora dos sectors especialment afectats per la crisi. Pel que fa a joves, ja no només per les dificultats en matèria d'emancipació, sinó per la dificultat d'inserció laboral. Si bé en nombres absoluts no són un col·lectiu important, el cert és que la seva taxa d'atur es situa en el 45,31% pels joves de fins a 20 anys, i del 21,42 % pels de 20 a 24. En el cas de treballadors estrangers, col·lectiu ben significatiu al nostre país, pateixen una taxa d'atur que duplica la dels treballadors autòctons.

I fins i tot el tercer sector, les entitats que lideren projectes d'integració social, també en surt molt afectat. No només per la darrera deslleialtat del govern espanyol, negant la territorialització dels fons solidaris recaptats per via de l'Impost de la Renda, sinó perquè els ajuts, les donacions i altres fons de finançament s'han vist afectades seriosament.

Les administracions locals es veuen, de retruc, afectades de forma especial per aquesta crisi. Per una banda, les iniciatives de promoció econòmica i els serveis locals d'ocupació es veuen desbordats per la demanda. Havien estat pensats per moments de bonança econòmica, però no per l'accés massificat. Al seu torn, els serveis municipals de benestar i suport a les famílies es troben desbordats i, alguns d'ells, amb existències exhaurides en productes de primera necessitat.

Per al Govern de Catalunya la situació és encara més greu. El principal instrument recaptador de la cistella tributària actual (l'Impost de Transmissions Patrimonials) està estretament vinculat a la dinàmica del mercat immobiliari i la seva caiguda en picat ha tingut un efecte demolidor sobre els comptes públics catalans, posant en perill la prestació dels serveis públics bàsics i, en especial, el desenvolupament de les reformes estructurals que han desenvolupat els governs d'esquerres en matèria d'educació, benestar, R+D+I i habitatge.

02

Les respostes inicials davant la crisi: indecisió i tímidesa

La millora de les finances públiques, fortament beneficiades des del 2004 per la fase creixent del cicle econòmic, s'ha vist ràpidament deteriorada per la recessió i agreujada per la manca de rigor en algunes decisions polítiques, adoptades quan la crisi ja era visible però encara es vivia dels efectes de l'expansió anterior. Fins el punt que tot semblar indicar que, si més no en el període 2008-2010, retornarem als màxims històrics de dèficit públic.

El govern socialista de l'Estat va reaccionar, d'entrada, amb mesures aïllades, d'escàs contingut anticíclic, inclosa la de retorn de 400 € per als declarants de l'IRPF (mesura anunciada en plena campanya electoral), decisió que va malbaratar el 60% del superàvit públic de l'exercici de 2007 i que dedicat a mesures adreçades al sector productiu hauria tingut una major eficàcia. Posteriorment, davant els dubtes sobre la solidesa i liquiditat del mercat financer espanyol, es van haver de posar en marxa mesures d'intervenció en el sector, instrumentades en el fons d'adquisició d'actius financers (FAAF) i en l'increment de les línies de crèdits ICO.

Aquestes línies han tingut un èxit parcial. Si bé van contribuir a retornar la confiança general en el sistema financer, certament la consolidació del sistema financer espanyol no s'ha completat encara amb èxit, bàsicament perquè no s'ha

corregit el principal problema: la presència, en quantitats indeterminades i amb ubicacions desconegudes, d'actius «tòxics» en els balanços de la totalitat d'entitats. I entre els actius «tòxics» cal referir-se no només als actius financers de procedència internacional, sinó també al camuflatge d'impagaments, sobretot hipotecaris. El fort nivell de reserves imposat pel Banc d'Espanya i l'operació de compra d'actius amb diners públics han permès a la majoria d'entitats presentar un balanç de 2008 més o menys positiu. Però els experts asseguren que, sense un redreçament important de la conjuntura, les provisions fetes no permetran sanjar els comptes de resultats més enllà del primer semestre de 2009. El que condueix a fer previsible la reedició del debat sobre la solvència de les entitats a curt termini, circumstància que ha propiciat les primeres insinuacions sobre la possibilitat d'intervenció estatal en entitats financeres.

La liquiditat injectada al sistema financer amb fons públics no ha arribat, però, a les PIME i les famílies, i aquesta és una mancança fonamental de les actuacions del Govern estatal. Simultàniament l'empitjorament dels indicadors de l'economia productiva va deixar al descobert la necessitat d'articular mesures que incideixin directament en els sectors productius i, fins el moment, això no s'ha fet amb tota la intensitat que caldria.

03

La resposta catalana: en la direcció correcta, però presonera de les limitacions estructurals

El Govern de Catalunya ha endegat fins el febrer de 2009 un paquet d'actuacions (61 actuacions) que si bé van en la direcció correcta, es troben fortament limitades per dos elements estructurals: la manca de la capacitat competencial i operativa que dóna no disposar d'una estructura estatal pròpia i les deficiències del sistema de finançament actual.

D'una forma involuntària, la negociació per a la reforma del sistema de finançament que establia l'Estatut d'Autonomia de Catalunya de 2006, que s'havia d'haver enllestit abans del 9 d'agost de 2008, ha coincidit amb l'esclat de les primeres manifestacions patents de la recessió econòmica. En aquest context, d'una banda, les reticències naturals de l'Estat a transferir una borsa de despesa pública significativa a les CA, s'han enfortit de forma considerable; d'altra banda, més enllà de les consideracions polítiques i legals sobre la necessitat d'arribar a un acord immediat al voltant d'una proposta de finançament just per a Catalunya (però també per a les Illes i el País Valencià), que compleixi els principis estatutaris, la necessitat de consolidar el desenvolupament de les reformes dels serveis bàsics endegades a partir del 2004 i la necessitat d'articular mesures, des de

Catalunya, per a combatre els efectes més negatius de la crisi econòmica, fan avui més urgent que mai la resolució satisfactòria d'aquest conflicte permanent entre Catalunya i l'Estat espanyol.

Ara es fan més evidents que mai els defectes de l'actual sistema de finançament, principalment dos. D'una banda, la insuficiència estructural dels recursos tributaris en mans de les CA en el sistema actualment vigent i que, fins ara, havia quedat amagada pels rendiments extraordinaris derivats de la bombolla immobiliària. D'altra banda, la perversió del sistema de finançament, que amb l'argument de la solidaritat, penalitza sistemàticament els habitants de les CA amb més esforç fiscal, finançant les seves necessitats de despesa per sota de la mitjana del conjunt i, en canvi, finança per sobre les CA amb menys esforç fiscal, arribant a dotar-les en alguns casos amb un 50% més de recursos per finançar les mateixes competències. Dit amb altres paraules, no totes les CA tenen la mateixa llibertat financera a l'hora de decidir les seves prioritats polítiques de despesa i, en termes de polítiques de reactivació econòmica, les CA amb una economia més dinàmica estan clarament penalitzades.

Només un exemple: fa pocs dies la CA de Castella i Lleó anunciava un pla adreçat al sector de l'automoció dotat amb 350 M€. Estava Catalunya en igualtat de condicions que aquesta CA per anunciar un pla d'aquestes característiques? La resposta és que no. L'any 2006, un cop descomptats els efectes dels diferencials de costos entre comunitats que estableix el sistema de finançament, una persona de Catalunya va rebre del sistema de finançament 295 € menys que una persona de Castella i Lleó per cobrir, teòricament, els mateixos serveis públics. Traduït, en termes proporcionals, significa que el govern de Castella i Lleó rebia 734 M€ més que el de Catalunya per finançar les mateixes competències o que Catalunya en rebia 1.830 M€ menys.

La reforma satisfactòria del sistema de finançament és, doncs, una necessitat ineludible per tal que el Govern de Catalunya pugui abordar, amb prou recursos, una resposta a la crisi econòmica.

04

Estratègia d'Esquerra per fer front a la crisi

Com s'ha dit abans, la crisi global ha afectat totes les economies del món. Però no a totes les ha afectat per les mateixes raons ni amb el mateixos efectes. Tant el punt de partida dels diferents països, com les mesures aplicades, presenten una considerable pluralitat, amb el fil comú de la recuperació del concepte de la necessitat d'implementar polítiques fiscals més o menys expansives. Malgrat les urgències que planteja l'actual conjuntura, i a les quals caldrà donar resposta, en el disseny de les polítiques anticrisi cal no perdre de vista que les economies que, al final de la recessió, hagin millorat els seus desequilibris econòmics interns, estaran en millors condicions per a encarar el proper cicle de creixement.

Això implica, en primer lloc, que durant la crisi a Catalunya caldrà aplicar polítiques de reforma estructural que permetin solucionar alguns dels nostres principals colls d'ampolla: estancament de la productivitat, manca de despesa privada i pública en R+D+I, internacionalització insuficient del sector serveis, poca adequació de la dotació d'infraestructures a les necessitats del teixit productiu, instruments bàsics d'estat del benestar encara per completar, dèficit fiscal asfixiant, etc.

En segon lloc, vol dir que caldrà aprofundir i intensificar l'aplicació del diferents instruments públics que ja estan en marxa, en molts casos amb el consens dels agents socials implicats: l'Acord estratègic per a la competitivitat de l'economia de Catalunya, el Pacte Nacional per a la Recerca i la Innovació, el Pacte Nacional per l'Educació, el Pacte Nacional de l'Habitatge i el Pacte Nacional per a la Immigració.

En tercer lloc, no podem dedicar la mateixa atenció a tots els sectors. No pot ser que els sectors productius, les empreses que han treballat fort aquests anys, amb austeritat i tenacitat, es trobin penalitzades per tot un sector especulatiu que ha fet i desfet com ha volgut amb el beneplàcit de tothom. En aquests moments, el sistema financer està tractant igual a un tipus d'empresa que a les altres. Cal definir mesures per evitar que sigui així. En aquest sentit caldrà articular les reformes legals necessàries per tal de canviar la codificació de cert tipus de delictes. Tot castigant les actuacions empresarials especulatives que han contribuït a portar-nos a la situació actual.

En quart lloc, dintre de l'àmbit laboral, aquesta crisi ha de ser servir per replantejar les relacions empresa-treballadors i no tan sols en la línia d'augmentar la flexibilitat de les relacions. Si volem fer front a la competència del països emergents, ens cal augmentar en gran mesura la productivitat dels nostres treballadors. Per fer-ho, ens cal definir un nou escenari empresarial on es fomenti la creativitat del treballador i la coresponsabilitat dels resultats empresarials, com a via per augmentar el valor afegit generat per l'empresa.

Així, doncs, Esquerra Republicana de Catalunya planteja un conjunt ampli de mesures que pretén donar resposta, a curt termini, a les necessitats més preemptòries del teixit productiu i les famílies, estructurades en sis eixos:

- Incrementar l'oferta de crèdit del sistema financer.
- Millorar la liquiditat de les relacions interempresarials i d'aquestes amb l'administració.
- Reduir la burocràcia, agilitar l'administració.
- Incrementar el rigor pressupostari.
- Millorar la protecció d'atur contributiu i assistència dels aturats.
- Impulsar les mesures de suport als sectors productius estratègics.

Alhora, caldrà combinar aquestes mesures amb el desplegament de les mesures més estructurals, les que han de permetre a l'economia catalana arribar en les millors condicions possibles per aprofitar la recuperació del cicle econòmic. Aquestes mesures amb cinc objectius estratègics:

- Millorar l'estructura financera de les empreses de Catalunya.
- Impulsar els instruments de canvi del model productiu i, principalment, la innovació i la internacionalització de les empreses.

- Millorar l'ocupabilitat de les persones, la cobertura de la situació d'atur i els instruments d'ajust del mercat de treball.
- Millorar les condicions d'entorn de l'activitat empresarial a Catalunya.
- Reforçar les polítiques d'estat del benestar.

05

Mesures a curt termini

Incrementar l'oferta de crèdit del sistema financer

- 1 Reforçar les línies de suport públic a la liquiditat de les empreses:
 - 1.1. Ampliació de la línia ICF crèdit per al 2009, consolidant l'increment que ja es va aportar el 2008 (fins a 300 M€).
 - 1.2. Agilitar la nova línia d'aval de l'ICF de 500 M€ per empreses afectades per les condicions de restricció de liquiditat actuals, per tal de facilitar el finançament de capital circulant.
 - 1.3. Endegar la línia de préstecs de 100 M€ per al finançament de promocions d'habitatges de lloguer protegit (en procés de signatura entre el Ministeri d'Habitatge i el Govern de Catalunya).
 - 1.4. Incrementar de forma substantiva la dotació de les línies ICO per a PIME, incloses les modalitat d'aval i millorar l'agilitat de la seva gestió.

- 2 Assignar un coeficient de crèdit obligatori per a les entitats financeres intercanviable per deute públic específicament adreçat a les línies ICO.

- 3 Reformar el Fons d'Adquisició d'Actius Financers (FAAF) i incrementar el control sobre l'aplicació d'aquests fons públics per tal de garantir que la liquiditat no quedi absorbida pel mateix sistema financer sense arribar a les famílies i empreses.

- 4 Implementar les mesures suficients per tal de garantir la solvència de les entitats financeres, inclosa la possibilitat d'establir línies de recapitalització amb fons públics, mitjançant les garanties de control pertinents.

Millorar la liquiditat de les relacions interempresarials i d'aquestes amb l'administració

- 5 Reduir el termini de pagament de les relacions comercials entre empreses a 60 dies naturals, amb algunes excepcions i períodes transitoris, i endurir les penalitzacions dels incompliments.
- 6 Millorar les condicions de pagament de les administracions: crear un fons especial per accelerar el període de pagament de les administracions públiques als seus proveïdors i acostar els terminis de pagament als 60 dies. Avalar, a través de l'ICO, el descompte financer de les factures emeses contra les administracions públiques.
- 7 Habilitar procediments excepcionals i temporals per a facilitar amb caràcter general a les empreses l'ajornament de les seves obligacions en matèria de:
 - 7.1. Cotitzacions empresarials a la Seguretat Social, per un període màxim de 6 mesos a liquidar en un màxim de 24 mesos addicionals.
 - 7.2. L'Impost de Societats: mitjançant la creació de la figura del crèdit fiscal reintegrable, per una quantia màxima de les quotes de l'impost liquidades en els 15 exercicis anteriors i a diferir un màxim de 5 exercicis amb retorn anual variable.
- 8 Modificació de la regulació de l'IVA per tal de:

- 8.1. Permetre a les PIME i els autònoms l'exclusió de la liquidació de l'IVA de les factures pendents de cobrament fins que no es produeixi la liquidació definitiva.
- 8.2. Agilitar els procediments de retorn de les liquidacions trimestrals a favor del contribuent.

Reduir la burocràcia, agilitar l'administració

- 9 Aprofundir la implementació del Pla per a la facilitació de tràmits a l'activitat econòmica i empresarial i la simplificació administrativa: fins el moment, les mesures adoptades dins d'aquest pla han suposat un estalvi estimat de 228 M€, fruit de la reducció de tràmits i desplaçaments, però cal aprofundir alguns aspectes clau:
 - 9.1. Simplificar la tramitació de la regulació ambiental (reforma de la Llei d'intervenció integral de l'administració ambiental: LIIAA).
 - 9.2. Millorar sistemàticament la qualitat de la regulació.
 - 9.3. Incorporar l'administració local al procés de simplificació.

- 10 Ampliar el nombre de jutjats mercantils.

- 11 Endegar les accions oportunes per reformar algunes disfuncions de la llei concursal en el sentit de:
 - 11.1. Simplificar el procediment de reconeixement de crèdits.
 - 11.2. Anticipar la decisió del deutor sobre conveni o liquidació.
 - 11.3. Possibilitar l'homologació judicial d'acords preconcursals.
 - 11.4. Cobertura dels costos del concurs.

- 12 Estudiar altres vies davant situacions d'insolvència dels empresaris individuals, per les seves implicacions amb habitatge particular, règim econòmic matrimonial i responsabilitat il·limitada del deutor.

Incrementar el rigor pressupostari

13 Incrementar l'austeritat pressupostària mitjançant:

- 13.1. Reducció de la despesa administrativa general.
- 13.2. Contenció de la despesa corrent dels programes no directament vinculades a la contenció dels efectes de la crisi.

14 Prioritzar les inversions públiques i accelerar la seva execució.

15 Implantar efectivament un pla de mesures de xoc per a combatre el frau fiscal.

Millorar la protecció d'atur contributiu i assistència dels aturats

16 Exigir rigor administratiu en la revisió de les causes que justifiquen els ERO i demanar tant l'existència contrastada d'un veritable pla social i un pla de viabilitat futura de la producció.

17 Millorar la protecció social dels autònoms davant les situacions de cessament d'activitat:

- 14.1 Instaurar la prestació per desocupació o per inactivitat en el règim especial de treballadors autònoms en el decurs de l'any 2009 i no en el 2011, com proposa l'Estat.
- 14.2 Establir mecanismes que permetin que les persones en règim d'autònom, quan es produeixi inactivitat empresarial, puguin acollir-se a la jubilació anticipada a partir dels 60 anys amb condicions similars a les que ho poden fer les persones en règim general.

- 18 Reforma de la prestació d'atur actual per tal que en casos d'expedients de regulació d'ocupació de caràcter temporal amb suspensió de contractes, el temps que puguin consumir de prestació no sigui considerat en futures prestacions d'atur.
- 19 Instaurar bonificacions a la cotització a la seguretat social empresarial pel període de suspensió temporal de contractes per via d'un expedient de regulació d'ocupació.
- 20 Dotació d'una partida especial de 50 M€ per programes de suport a les entitats de Tercer Sector com a mesura excepcional per a la continuïtat de projectes d'inclusió social de col·lectius vulnerables a la crisi

Impulsar les mesures de suport als sectors productius estratègics

- 21 Establir, des de la Generalitat de Catalunya, una línia extraordinària no financera de 500 M€ anuals del pressupost dels exercicis de 2009 i 2010 per tal de desplegar les següents polítiques d'estímul econòmic:
- 21.1. Suport als sectors industrials amenaçats (automòbil, electrònica de consum i motocicletes).
 - 21.2. Reorientació dels sectors industrials amb potencialitat de creixement.
 - 21.3. Reconversió de les infraestructures i el sector turístic de les àrees madures.
 - 21.4. Intensificació del desenvolupament de les línies de treball en matèria d'innovació i recerca al PNRI.
- 22 Desenvolupar una línia de participacions accionàries selectives, de caràcter minoritari i amb pacte de recompra en empreses radicades a Catalunya amb potencial de creixement i pertanyents a sectors estratègics per a la nostra economia.

- 23 Establir mecanismes per incorporar el sector públic en el consell d'administració de les empreses, en aquells casos en què s'ha produït entrada en el capital social i es tracti de sectors estratègics.

06

Mesures a mig i llarg termini

Millorar l'estructura financera de les empreses de Catalunya

- 1 Ampliar els instruments públics de suport general a aquesta finalitat:
 - 1.1. Ampliació dels avals de l'ICF per a fons de titulització de crèdits per a PIME.
 - 1.2. Creació de la nova línia ICF. Creixement empresarial de 150 M€ per finançar projectes de fusions, adquisicions i consolidació empresarial.
 - 1.3. Impuls de la societat pública Instruments Financers per a Empreses Innovadores (IFEM), que proporcionarà a les PIME diverses eines (fons de capital risc, garanties i avals, microcrèdits, xarxes d'inversors privats) per finançar projectes innovadors.
 - 1.4. Incorporació de la Generalitat en el capital de societats de capital risc mixtes (com Inveready) per tal d'ampliar les possibilitats d'accés a capital inicial a projectes tecnològics amb un alt potencial de creixement.
 - 1.5. Ampliar, així mateix, el capital de la societat de capital risc Invertec.
 - 1.6. Crear dues noves línies d'aval de la societat Avalis per a emprenedors i per a crèdits de circulant.

- 2 Consolidar i ampliar els instruments per al finançament de les pràctiques empresarials que contribueixin a una transformació efectiva del model de creixement de Catalunya:
 - 2.1. Ampliar les línies de finançament ICF-ACC1Ó per a les activitat d'R+D+I de les empreses.
 - 2.2. Reforçar les línia ICF-ACC1Ó per ajudar les empreses catalanes a finançar inversions directes a l'exterior.
 - 2.3. Iniciar la participació d'ACC1Ó en un fons d'inversió en biotecnologia.
 - 2.4. Iniciar des d'ACC1Ó un programa de suport individualitzat a projectes amb un alt potencial de creixement.

Impulsar els instruments de canvi del model productiu i, principalment, la innovació i la internacionalització de les empreses

- 3 Revisar i donar un nou impuls a l'Acord estratègic per la internacionalització, la qualitat de l'ocupació i la competitivitat de l'economia catalana (2008-2011): s'haurien de revisar les seves 23 línies, especialment les 8 estratègiques per tal de veure quines actuacions cal prioritzar en la conjuntura d'empitjorament de la situació econòmica.
- 4 Impulsar l'aplicació del PNRI: cal millorar la productivitat de les empreses, incrementant-ne les inversions en tecnologia i innovacions organitzatives i extraient-ne la màxima potencialitat.
- 5 Intensificar les accions previstes en el Pla d'ACC1Ó 2009-2013: el primer projecte integral de suport públic a les empreses a Catalunya, que les ha de facilitar créixer, diferenciar-se i competir en el món.
- 6 Consolidar el canvi d'orientació en la política d'atracció d'inversions cap a Catalunya a través de la línia «Invest in Catalonia»: fins ara s'han gestionat

uns 310 projectes de localització a Catalunya, 600 M€ d'inversió i 3.000 nous llocs de treball.

- 7 Actuacions dirigides específicament a les empreses del sector de l'automoció:
 - 7.1. Donar suport financer a tecnologies aplicades al sector de l'automoció a través dels centres tecnològics.
 - 7.2. Accelerar la posada en marxa del nou centre del Pla FPcat a Martorell.
 - 7.3. Suport a la diversificació de mercats i a l'entrada en nous sectors.
 - 7.4. Suport financer públic al capital circulant dels concessionaris de vehicles.

- 8 Consolidar i ampliar la política de suport a clústers industrials.

- 9 Reforma de l'Impost de Societats:
 - 9.1. Manteniment de la deducció per inversions en R+D+I.
 - 9.2. Aplicació d'una deducció per inversions destinades a la millora de la protecció del medi ambient.
 - 9.3. Aplicació de la deducció per beneficis reinvertits en el cas de les PIME.

Millorar l'ocupabilitat de les persones, la cobertura de la situació d'atur i els instruments d'ajust del mercat de treball

- 10 Millora del model de formació professional de les empreses, vinculant-ne els continguts a les necessitats actuals d'empreses, institucions i entitats socials involucrades directament en la creació d'ocupació.

- 11 Increment de la inversió en formació continuada, ocupacional i en la professionalitzadora, amb especial atenció als treballadors provinents de sectors en crisi per incrementar la seva ocupació. En aquest sentit, cal apostar per la transició dels treballadors exclosos dels sectors en crisi cap als sectors emergents on s'està creant ocupació, com la dependències, energies alternatives, logística, etc.
- 12 Traspàs dels fons de formació ocupacional i continuada en termes de lleialtat institucional, suprimint l'actual sistema de bonificacions directes sobre quotes de cotització a la seguretat social, per dotar les CA, veritables coneixedores de les necessitats dels seus mercats laborals, dels recursos suficients per endegar polítiques actives d'ocupació.
- 13 Instaurar mesures de flexibilitat laboral amb el corresponent increment de la seguretat pels treballadors. La flexibilitat entesa com a sistema de legitimació dels agents socials, empreses i treballadors, per fixar el propis mecanismes d'adaptació a les realitats productives canviants, diferents per raó de territori, i sense que això hagi d'anar en perjudici dels drets ordinaris dels treballadors.
- 14 Igualar el tractament fiscal de les indemnitzacions dels treballadors acomiadats individualment de manera impropcedent al tractament per als casos d'expedients de regulació col·lectiva.
- 15 Millorar el sistema de subsidis d'atur per apaivagar els efectes que la crisi tindrà sobre treballadors aturats que exhaureixin prestacions contributives. En aquest sentit, cal reformular el sistema d'accessos als subsidis i reconsiderar els topalls que s'hi contenen.
- 16 Incentivar la contractació de treballadors en atur sense distinció de l'antiguitat, com a demandants d'ocupació, així com fomentar la contractació de treballadors menors de 25 anys.

- 17 Suprimir l'actual contracte de formació i crear una nova modalitat de contractació de transició de joves al mercat de treball en què, per mitjà d'una tutoria dels serveis públics d'ocupació, es garanteixi la transició al mercat amb garanties, i on es conjugui les bonificacions per les empreses amb un baix cost de cotitzacions amb els drets bàsics dels treballadors, especialment en retribucions i protecció social.
- 18 Reforma de la vigent legislació concursal, de forma que es traslladin de nou a la jurisdicció social, o bé a l'autoritat laboral, les extincions col·lectives de contractes.
- 19 Creació d'un programa especial de col·laboració del SOC amb l'administració local en el qual mitjançant l'aportació de recursos econòmics, personal i suport tècnic, es dotin programes dirigits al foment de les polítiques actives en el si de les àrees de promoció econòmica dels ajuntaments.
- 20 Millorar els incentius per a la contractació de dones, i especialment en les franges d'edat amb majors dificultats.
- 21 Incrementar les prestacions mínimes, de forma progressiva en funció de càrregues familiars i manca de rendes, de les prestacions i subsidis d'atur de les persones contractades a temps parcial.
- 22 Promoure programes formatius específics per a dones expulsades de determinats sectors econòmics, realitzant cursos pel territori amb l'ajut de les xarxes municipals i comarcals.

Millorar les condicions d'entorn de l'activitat empresarial a Catalunya

23 Aprofitar la nostra posició estratègica com a porta de l'Europa mediterrània: garantir les infraestructures que ens permetin tenir les condicions bàsiques amb una connexió eficient amb el món:

23.1. Plena capacitat de gestió de ports i aeroports, com a condició necessària per situar Catalunya estratègicament al món.

23.2. Apostar per una xarxa ferroviària que connecti l'eix mediterrani amb Europa.

24 Dissenyar una nova política de sòl industrial, amb prestacions i infraestructures de primer nivell (connexió de banda ampla, accessibilitat a través del transport col·lectiu...).

25 Establir mecanismes que garanteixin reserva de quotes de contractació pública a petites i mitjanes empreses.

26 Implementar polítiques actives que fomentin l'ús d'energies alternatives per aconseguir reduir la dependència de l'estructura productiva del carburant.

27 Desplegament de la xarxa de l'operador neutre de telecomunicacions a Catalunya i impuls del programa PIMESTIC.

Reforçar les polítiques d'estat del benestar

28 Desenvolupament de la Llei de serveis socials, cap a la garantia dels drets socials de la ciutadania de Catalunya.

- 29 Complementar l'actual finançament per fer possible el desplegament íntegre de la Llei de promoció de l'autonomia personal i atenció a les persones en situació de dependència.

- 30 Reforçar les actuacions relatives a la transparència, l'equitat i la consolidació del sistema sanitari públic, l'agilitat d'accés de la ciutadania al sistema sanitari públic i a les seves prestacions i serveis.

- 31 Impulsar les actuacions previstes al Pla de l'habitatge.

